

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnitvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnitvo »Gorice«. Oglasi se računjo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 14 vin., 2-krat po 12 vin., 3-krat po 10 vin. Ako se večkrat tiskajo, računjo se po pogodbi.

Izhaja vsak torek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za dežel. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekalšču po 8 vin.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bavčar.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. L. Lukežič).

Vtisi s prvega zadrūznega shoda.

(Dalje.)

Torej je največ na Slovenskem zadrug po II. skupini (potrošnih), za temi pridejo one po I. (poljedelske), sledijo jim one po IV. (obrtne) in najmanj je pa onih po III. skupini (melioracijskih). Ker pa prištevamo med potrošne zadrug vse one, ki nosijo naslov »konsumnih«, »kmetijskih« in »gospodarskih« zadrug, tedaj istoveten naslov, ker imajo vse namen pečati se s prodajo konsump-cijskega (kolonijalnega) blaga, lahko rečemo že sedaj, da značaj slovenskega nadenarnega zadrūništva v veliki večini ni poljedelski, nego »konsumski«.

Posamezne skupine pa tvorijo sledeči podatki:

I. Poljedelske zadrug.

	Koroško	Kranjsko	Primorsko	Štajersko
Mlekarske	1	37	21	3
Skladiščne	1	—	—	—
Kletarske	—	1	—	1
Vinarske	—	—	5	—
Bikorejske	—	—	—	9
Zeljarske	—	1	—	—
Hmeljarske	—	—	—	1
Skupaj	1	39	26	14

82

II. Potrošne zadrug.

	Koroško	Kranjsko	Primorsko	Štajersko
Konsumne	1	18	28	2
Kmetijske	—	27	7	24
Gospodarske	—	3	21	1
Skupaj	1	48	56	27

132

III. Melioracijske zadrug.

	Kranjsko
Vodovodne	1
Mostovne	1
Skupaj	2

IV. Obrtne zadrug.

	Koroško	Kranjsko	Primorsko	Štajersko
Surovinske	—	1	—	—
Sodarske	—	1	—	—
Žebljarske	—	1	—	—
Mizarske	—	1	1	—
Obrtnijske	—	1	3	—
Opekarske	—	—	1	—
Krojaške	—	—	1	—
Stavbene	—	3	—	—
Tiskarske	—	1	—	—
Dirkališke	—	1	—	—
Kopališke	—	—	—	1
Hotelska	—	—	1	—
Postreščekov	—	2	—	—
Skupaj	—	13	8	1

22

LISTEK.

Konfuzelj v Benetkah.

(Dalje.)

„Se mi je zdelo, da se zgodi kaj takega“, je klepetala vsa iz sebe, pozabila je tudi na vso dostojnost in pričela naravnost rjoveti:

„Sedaj jih boš pa plačal, precej mi jih plačaj, trideset lir hočem imeti za-nje, drugače bo druga pela.“

„Figo ti plačam in molči, pazila bi bila, pa bi se ne bilo nič zgodilo, ampak ti si mi nalašč podmaknila jerbas, da sem padel in zgubil konjak. Naj ti plača voznik.“

Voznik se je držal za trebuh od smeja; zdelo se mu je, kaj nastane iz tega prepira.

„Torej mi jih ne plačaš?“, krikne zopet branjevka.

„Nikoli“, se odreže Konfuzelj.

„Pa jih boš!“

„Nikdar!“

„Še nocoj!“

„Nikdar, če ne boš molčala, vržem še tebe in jerbas z voza.“

„O, ti preklenski dedec, ti, še tepel da me boš; misliš, da se te bojim?“

Da nehamo enkrat s številkami, navajamo še sledeče podatke:

	na prebivalcev
Štajersko	4095 7313 9307
Koroško	2919 3232 30165
Kranjsko	2049 3684 4614
Primorsko	2197 5086 3869

1 zadruga 1 pos. 1 gosp. zadr.

Za podlago smo vzeli število slovenskega prebivalstva, kakor ga je določila uradna statistika za l. 1900, namreč Štajersko 409.531, Koroško 90.495, Kranjsko 475.302 in Primorsko 356.035. V poslednjem številu je všteti tudi 143.057 istrskih Hrvatov.

Sedaj pa naj govorijo številke, pa le z besedami.

Kako je s številom posojilnic? Kot največja slovenska kronovina seveda prednjači Kranjska (129), sledijo ji pa Primorska (70), Štajerska (56) in Koroška (28). Koliko je med temi posojilnicami Schultz-e-Delitschevega, a koliko Raiffeisenovega sestava, se ne da natančno dognati, ker nima mo glede tega zadostnih statističnih podatkov. Smemo pa računati, da jih je bilo najmanj 120, torej slaba polovica. Ta polovica se razvija od leta 1894 dalje in je torej razmeroma še mlada. Razvila se je hitro, ker je za svoj postanek rabila le 10 let, dočim so posojilnice, bodisi čistega, bodisi mešanega Raiffeisenskega in Schultz-e-Delitschevega sestava, rabila za svoj razvoj prilično 40 let. (Prva zadruga-posojilnica se je ustanovila l. 1872 v Ljutomeru.) V zgodovini slovenskega posojilništva moremo torej ločiti dve glavni razvojni fazi: Od l. 1872—1894 (posojilništvo mestnega značaja), od l. 1894 dalje do danes (poljedelsko posojilništvo).

Propagiral je prvo posojilništvo celjska zadrūzna organizacija, na čelu ji dr. Vošnjak, Lapajne in Jošt. Posojilnice, katere je ustanovljala celjska organizacija, so bile v pravem pomenu besede le »posojilnice«, kajti njih namen je bilo le denar posojovati, komu — ali kmetu, meščanu, obrtniku itd. — to je bilo deveta briga. Podlaga je bila le lukrativna: posojilnica delaj kolikor mogoče več dobička, več pričuvsnega zaklada, kdo ti daje sredstva zato, in more li ta sredstva prenesti, to bodi ti vseeno, na to ne gledaj. Res je, da so te posojilnice razdale precejšnje svote v narodne namene — recimo kulturno-politične, — ali narod niso imele gospodarstveno pred očmi. Niso gledale na to, da same nastopijo kulturelno med narod, da same povzamejo gospodarsko-poučno nalogo. S kratka, te posojilnice so imele

kapitalističen, ker lukrativen značaj. Da so bogate, da imajo velike prihranke, veliko hranilnih vlog, to je velika gospodarska naloga, katero so rešile skoraj nevede. Danes so naše zakladnice, iz katerih dvignemo zaklade za gospodarski prepored našega naroda. Da imajo pristno poljedelski značaj, to ne more nihče trditi, kdor pozna njih sestav in razvoj. A načela se razvijajo, tako da danes nočemo imeti le denarnih zavodov, ki brez določenega načrta poslujejo kakor mrtvi stroj — nabirač, danes zahtevamo zavode s principi, z določenim gospodarsko — razvojnim delokrogom in programom. To so uvideli Celjani, in tudi uvažujejo, kajti v novejšem času snujejo tudi oni posojilnice reiffeisenskega, torej odločno poljedelskega značaja, in zasnovali so si tudi Zadrūžno zvezo, podobno oni v Ljubljani in drugod. Celjani, le še naprej in lotite se tudi drugih zadrūznih panog!

Od l. 1894 sem se torej ustanavljajo na Slovenskem posojilnice reiffeisenskega sestava. Dah, ki se je porodil v Nemčiji, je prišel preko Česke in ostalih avstrijskih dežel tudi do nas. Zavedli smo se, da je bilo zadrūništvo (le povdarjamo za sedaj »posojilništvo«), kakor se je dotlej razvijalo na Slovenskem, brez duše, dasi je na sploh delovalo v dobrobit slovenskega naroda. Zavedli smo se, da je naš narod pretežno, skoraj izključno poljedelskega značaja in da moramo naše zadrūništvo prilagoditi temu značaju, ako hočemo res koristiti svojemu narodu, ako hočemo res ohraniti ga na rodni zemlji in zaustaviti njegovo izseljevanje v tuje, brezsrčne kraje. To zadrūništvo, osobito pa posojilništvo, kakor ga je omislil Reiffeisen, ne sloni samo na misli samopomočni, nego tudi na bratoljubni, karitativni misli. „Eden za vse, vsi za enega!“ To je železen obroč, ki objema v zadrugah te vrste vse člane, po večini poljedelskega stanu. Nismo tedaj pojili še ta osobiti značaj posojilništva te vrste, mogoče ga ne pojмимо še danes kakor gre. Vidimo pa, da je koristen, da se najbolj prilaga našem narodu, da mu tudi najbolj prija, in pričakujemo, da pride čas, ko ga z pojмимо popolnoma, ko lahko o njem porečemo, da »raztresene je ude naše zbral«, ko nas združi v enotno celo slovensko zadrūžno organizacijo.

Posojilništvo tega sestava ima svoj izvor v Ljubljani, v organizaciji, kjer so ji načelovali dr. Šusteršič, dr. Krek in drugi. Prišlo je na Gorischi, kjer ga je začel razširjati najprej pokojni dr. Josip Pavlica in ga je spopolnil in mu danes

zopet k zavesti in ga hotela pograbit i vnovič.

Ali Konfuzelj je to zapazil, zato se bliskoma umaknil z životom nazaj, tako da ga ni dosegla, pri tem pa je zgubil ravnotežje in tebnilil po glavi z voza na trdo cesto.

„Ben' fatta, ben' fatta“, sta se zakrohotali obe branjevki z voznikom vred, videč Konfuzeljevo smolo.

Konfuzelj se je tako pobil, da mu je prihajalo kar slabo. Vstal je počasi in hotel zopet na voz...

Toda tega ni mogel več storiti, ker je voznik kar meni nič, tebi nič pognal konja, da je dirjal kot blisk.

„Ferma, ferma“, je kričal Konfuzelj, „e la bicicleta, ejla, ferma, ferma“, a pomagalo ni nič.

V brezupnem strahu se je spotekel za vozom, kričeč v enomer, „ferma, ferma“.

Slednjič pa je opešal, sapa mu je pošla in na smrt truden se je moral ustaviti.

Žalostno je gledal za drdrajočim vozom, na katerem se je bliščalo njegovo lepo kolo; s hripavim glasom je kričal na pomoč in klical usmiljene ljudi, naj

načelnje dr. Gregorič. Prešlo je tudi v Istro, kjer je dobilo svoja zagovornika v škofu dr. Mahničju in v dr. Laginju. Zmagonosno gre svojo pot, tiho in mirno reformira gospodarsko življenje, sili v narod in ublažuje polagoma naše politične prepire. Pride čas, ko nas bo videla skrb za razvoj takega zadrūništva združene pripadnike raznih političnih strank, raznih stanov, kakor se to godi na Češkem in drugod!

(Dalje pride.)

Razstava ročnih del

v »Šolskem Domu“.

V šolski sobi za umetno vezenje in belo šivanje so bili izdelki učenk te šole in sicer: belo, barvano in pisano krpanje, priproste ženske in moške srajce, poslednje iz pisane tkanine, katere so učenke same krojile; belo vezenje, vaje-nice in različni izdelki v perzijski a jour tehniki, barvano vezenje in enakostra-nični križevati ubod.

Izdelki učenk drugega oddelka so bili bolj komplicirani in točnejše izvršeni, kar se je razvidilo sesebno na vezelih ženskih srajcrah, na različnih aplikacijah, pointlance, na barvanem vezenju v različnih slogih, na zlatem vezenju in na slikanju z iglo. Krasen predpečnik v secesijskem slogu pričal je o spretnosti učenke Zore Mozetič.

Navedena dela in v tem š. letu izdelani zastavi so pričala o marljivosti učenk in o spretnosti učiteljice ter dokazali, da se v tej šoli učenke dobro izurijo v belošivanju, pa tudi lahko izdelajo najfinejša ročna dela, bodisi za lepšanje sob premožnejših družin, bodisi tudi vsakovrstna dela za cerkve ali društva.

V dvorani šole za krojenje in šivanje oblek je bilo razstavljenih na klo-pek in po mizah vse polno oblek za 1 do 4 letne otroke in za odrasle ženske, tako zvanih figaro, empir, predpasnikov reform, spodnjih kril, priprostih in močno okinčanih, vsakovrstnih bous, povrhnih jopic (angleška fasona) itd. Obleke so bile deloma priprostega kroja brez naka-ta (za domačo rabo), deloma po naj-novejšem kroju in nakitah, kakor se je

prímejo tiste roparje, ki mu hočejo odpeljati njegovo tako lepo, ljubljeno kolo...

Toda nihče se ga ni usmili, nihče ga ni videl; nikogar ni bilo ne blizu ne daleč, ki bi bil dvignil le meziniec v pomoč nesrečnemu Konfuzlju; le luna, blede luna, ona luna, katera tako koketno sije, četudi nima svoje svetlobe; tista luna, katero je celo sam Konfuzelj v svojih mladih letih, ko je bil idealno za-ljubljen, opeval in ji tožil svoje gorje, je mirno gledala in sijala na ta grozovit prizor. Solnce bi bilo gotovo mrknilo, ker je prepošteno in ne bi moglo gledati na tako nazaslišano hudobijo...

Konfuzelj se je vrgel od žalosti in iz obupnosti na tla, jokal je kakor dete in se zvijal po cestnem prahu, dokler se ni privalil do roba in se zvrnil v jarek, ki je pa bil k sreči suh. Sirota ni niti zapazil kam je padel, tako hudo ga je pretresla ta nezgoda.

„Moje kolo, moje kolo, kam si ti prišlo, o jejš, o jejš“, je tulil Konfuzelj brez tolažbe, brez vtehe.

(Dalje pride.)

razvidilo iz poslednje izšlih števil modnih listov „Chic Parisien“ in „Wiener Mode“.

Vse izpostavljeno izdelale so učenke v 4 poslednjih tednih, ker kar se je med letom izdelalo na tej šoli, odposlalo se je dotičnim naročnikom, oziroma vporabile so učenke za se in za svoje. Izdelale pa so v teku šolskega leta: oblek 101, bluz 124, kril 24, predpasnikov 40, predpasnikov reform 12, oblek za otroke 31, povrhnjih jopic in 15 spodnjih kril.

Krojne risarije učenk in na črni tabli narisane kroje je kazal metodo, po kateri se uči krojenje in šivanje oblek na tej šoli.

Pouk prične z risanjem normalnih krojev. Te kroje reducira učenka po merah osebe, zatem prenese prirejen kraj na blago, po katerem kroji ter šiva deloma s strojem, deloma na roko, ga primerno nakiti in slednjič zglati.

Vsa razstavljena dela kažejo, da učiteljice skrbno budijo in gojijo v učenkah čut točnosti, snage, reda in estetike, da jih napeljujejo k delavnosti in potrpežljivosti t. j. k lastnostim vzor ženske.

Cela razstava učenških izdelkov je pač jasna priča, da se zavodi „Šolskega Doma“ lepo razvijajo, da je napredek od leta do leta lepši, da so učiteljice spretno in marljive, a učenke pridne in delavne.

V mirnem zatišju, daleč od poličnega hrupa se ponuja mladini raznovrsten pouk, ki jej je potreben za življenje. Goriški Slovenci smejo biti ponosni na svoje zavode, katere vzdržujejo z velikimi žrtvami, ter dobro storé, da ostanejo zvesti svoji preteklosti ter še dalje podpirajo društvo, ki je za nje po vsem svojem delovanju največje važnosti in največje koristi. Sikanje domačih in tujih sovražnikov naj nikogar ne odvrne od njegove narodne dolžnosti. Pravi red narodne dolžnosti zahteva, da podpiramo najprej bližnje, potem še le oddaljene brate, da domačinov ne zamenjamo, četudi pod lepo — pretvezo.

Politični pregled.

Državni zbor.

V petek je poslanska zbornica dovršila špeciialno debato o obrtni noveli, nakar je bil ves zakon vsprejet v tretjem čitanju. Posl. zbornica je nato pričela razpravljati o podržavljenju severne železnice. Ker je posl. Plantan izstopil iz volilnega odseka, je bil mesto njega izvoljen v ta odsek posl. Gabršček. Zbornica ima danes zopet sejo.

Parlamentarne vesti.

Dunajski listi poročajo, da bo de posl. zbornica zborovala le še do 21. t. m. Volilni odsek pa bo razpravljal o razdelitvi mandatov in volilnih okrajev za Tirolsko, za Šlezijo za Češko in za Moravsko. Potem se pa državnozbornsko zasedanje odloži. Volilni odsek se baje zopet snide dne 4. septembra, posl. zbornica pa 11. septembra.

Gospodski zbornica, ki se snide 24. t. m., bo ta dan najbrže najnim potom razpravljala tudi o zakonskem načrtu, tičočem se pokojnin privatnih uslužbencev.

Ogrski državni zbor.

V petek je ogrska poslanska zbornica vsprejela v tretjem čitanju zakonski načrt o finančijelnih nagodbi s Hrvaško.

Domače in razne novice.

Preminul je danes ob 3. uri zjutraj v franciškanškem samostanu na Kostanjevici fr. Kamil Černuta. Pokojnik je bil rojen v Logu na Goriškem l. 1836. Preživel je v samostanu skoro 50 let. Pogreb boede jutri. R. I. P.

Za „Šolski Dom“ so plačali predsedništvu: Josip Čigon, erkovnik v Gorici 1 K; Teodor Hribar namesto vstopnine k veselici konec leta 2 K; obitelj Kodermac isto tako 4 K; srednješolec v Gorici nabral 437 vinarjev ali 4 K 37 v; France Franke, vikar v Oseku na račun ustanovnine 50 K; Nardin Antonija, trgovka v Gorici 2 K; Fran Marinič, župnik v Kojskem 20 K;

trije duhovniki za narodne koleke, katerih niso sprejeli 4 K.

Mesečnino za junij so plačali: dekan in kaplana v cerknem 3 K; Lepold Bolko, deželni poslanec 10 K; Jakob Čebular, profesor v p. 2 K; Josip Cizelj, glavni učitelj 2 K; dr. Josip Dermastia, odvetniški koncipijent 1 K; Ivan Drufovka, trgovec 2 K; Anton Fon, posestnik in trgovec 2 K; Fran Finžger, okr. š. nadzornik 4 K; Anton Fras, profesor 4 K; Mihael Gabrijelčič, deželnosodni svetnik 2 K; Anton Gvajz, profesor 4 K; Hedžet in Koritnik, trgovca 2 K; Teodor Hribar, poslovodja v „Krojaški zadrugi“ 4 K; J. G. v Gorici 3 K; Kalin Ivan, deželni uradnik 2 K; Kavčič Franc, posestnik in trgovec 2 K; Kokole Franc, c. kr. višji davčni nadzornik v p. 2 K; Kopač Jernej, svečar 2 K; dr. Kovačič Srečko, odvetniški koncipijent 2 K; Ličan Josip, knezo-nadžkofijski tajnik 2 K; Mercina Ivan, vadnični učitelj 3 K; Gustav Novak, profesor 2 K; dr. Anton Papež 2 K; dr. Fran Pavletič, odvetnik 5 K; Svetoslav Premrov, vodja „Goriške zveze“ 2 K; Fran Setničar, vodja v Alojzijevišču 2 K; France Sivec, vadnični učitelj 2 K; dr. Ivan Sket, odvetniški koncipijent 1 K; Anton Šantel, šolski svetnik 5 K; Andrej Tabaj, katehet 2 K; Josip Zornik, trgovec 2 K; Fran Žnidaršič, profesor 3 K.

Da je so plačale mesečnino naslednje gospe in gospodične: Gizela Finžger, nadzornikova 2 K; Havel Štefanija, učiteljica 40 vin.; Antonija Hrovatin, nadučiteljica 2 K; Kaučič Karola, trgovčeva 2 K; Kopač Marija, svečarijeva 5 K; Klančič Milka, učiteljica 1 K; Pavletič Berta, odvetnikova 2 K; Papež Milena, profesorjeva 1 K; Avgusta Šantel, šolskega svetnika 1 K; letnino pa:

Dekleva Ivanka, posestnica 2 K; Drufovka Amalija, trgovčeva 2 K; Pavla Koren, trgovčeva 4 K; Mercina Terezija, učiteljica 2 K; Poveraj Antonija, krojaškega mojstra 2 K; Strel Adela, uradnica 2 K; Dekleva Gabrijela, zasebnica 1 K; Dekleva Lavra, gojenka 1 K. Srčna hvala! (Dalje prih.)

Program otvoritvene slavnosti bohinjske železnice. — O tem programu smo spregovorili že v zadnji številki svojega lista par besed. Danes podajamo našim čitateljem še sledeče podatke. — Otvoritveni vlak okrašen z zelenjem in s zastavami pride na Jesenice v četrtek dne 19. t. m. ob 12. uri 25 m. popoldne. V njem se pripelje nadvojvoda Fran Ferdinand, ki bo zastopal pri otvoritvi cesarja. Na Jesenicah ga bodo pričakovali knez nadškof goriški, knezoškof ljubljanski s celim kapiteljem, železniški minister dr. Derschata, poveljnik III. armadnega zbora feldcajgmaister pl. Succovaty, deželni kranjski predsednik, deželni glavnik kranjski, vsi župani iz okolice ter drugi civilni in vojaški dostojanstveniki. Po končani predstavi in vsprejemu, bo goriški knez nadškof blagoslovil vlak in železniški tir. Otvoritveni vlak odide potem iz Jesenic ob 1. uri 25.

Ustavil se boede na postaji Bled 8 m in ravno toliko tudi na postaji Bohinjska Bistrica. Vlak dospe ob 3 uri in 1 minuto na postajo sv. Lucija. Tu boede pričakoval vlak tržaški namestnik knez Hohenlohe, duhovščina, župani, šolska mladina in drugi dostojanstveniki, kakor tudi inženirji, ki so imeli posla pri tem delu gradbe bohinjske železnice. Po končanem pozdravu in vzprejemu nadaljeval bo vlak svojo vožnjo proti Kanalu, kamor boede dospel ob 3. uri 24 m. Tu boede pričakoval nadvojvodo voditelj goriškega okr. glavarstva dvorni svetnik grof Attems, duhovščina, župani šolska mladina itd. Postavljena bo tam tudi častna stotinja v Kanalu nastanjenega lovskega bataljona, ki bo izkazala nadvojvodi ob sviranju cesarske himne čast, kakor je to ob takih prilikah predpisano. Vlak odide potem iz Kanala ob 3. uri 29 m.

Ob 3. uri 48 m. prispel boede vlak do solkanskega mostu, kjer se boede ustavil, da si nadvojvoda in povabljeni gostje ogledajo most. Tu bodo predstavljeni nadvojvodi inženirji in sicer državni in oni podjetništva Redlich & Berger, ki so vodili dela in gradbo tega mostu.

Na goriško postajo dospe vlak ob 4. uri in 4 m. Tu bodo pričakovali nadvojvodo predstojniki civilnih in vojaških oblastnih, kakor deželni glavnik z deželnimi odborniki, mestni župan, s starešini, vsa mestna duhovščina, poveljnik tuk vojaške posadke, itd. itd. kakor tudi šolska mladina. Tudi v Gorici boede postavljena na postaji častna vojaška stotinja z godbo. Po dovršenih nagovorih in predstavah, zapustil bo vlak tuk. postajo ob 4. uri 24 m ter nadaljeval svojo vožnjo v Rimberg, kjer se bo vlak tudi ustavil, prišel bo ob 4. uri 50 m. Tu boede pričakovala nadvojvodo duhovščina, župani in starešine, učitelstvo s šolsko mladino

itd. Ravno tako se ustavi vlak tudi v Štanjelu, kamor dospe ob 5. uri 13 minut in kjer boede istotako kakor v Rimbergu pričakovali nadvojvodo župani učitelji s šolsko mladino in drugi.

Vlak boede konečno dospel v Trst ob 6. uri. V Trstu boede pričakoval nadvojvodo Frana Ferdinanda nadvojvoda Ludovik Salvator, mestni župan z mestnimi svetovalci, kakor tudi vsi predstojniki in zastopniki civilnih in vojaških oblastnih. Tu boede pričakoval nadvojvodo tudi tržaški škof z duhovščino.

Po končanih običajnih nagovorih in predstavah se boede odpeljal nadvojvoda z drugimi odličnimi gosti v namestništvono palačo, kjer mu boede predstavljeni razni dostojanstveniki. Ob 9. uri in pol pa boede tu slavnostni banket.

Slovenci in slovesna otvoritev bohinjske železnice. — Ker so izginili slovenski narod žaljivi nemško laški napisi na goriškem kolodvoru, je s tem odpadel glavni povod, ki bi dovel Slovence do tega, da bi vprizorili pri slovesni otvoritvi nove železnice pasivno ozicestenco, to je, da bi se ne udeležili reficijelno te otvoritve. Slavnostne otvoritve bohinjske železnice se torej Slovenci — udeležimo, ali dokazati moramo pri ti priliki vsem udeležencem, da se vozijo veskozi po slovenski zemlji. Zato pa pozivljamo naše občine in sploh naše ljudstvo, da razobesi ta dan ob vsi progikolikor največ mogoče slovenskih zastav. Vsi nagovori našega duhovstva, naših županov in drugih naših zastopnikov, ki bodo predstavljeni nadvojvodi Franu Ferdinandu, ki nadomestuje pri ti priliki samega cesarja, naj bodo izključno le slovenski, in sploh nastopajmo tako kakor nastopa pri taki priliki vsak drugi narod, ki se zaveda svojih pravic. Naš nastop bodi sicer dostojen, ali objednem tuoi povsem odločen. Le na tak način nas bodo spoštovali in temu v dokaz naj nam služi ravno dejstvo, da so se jedino le vsled našega složnega in odločnega nastopa odstranili žaljivi in izzivajoči napisi na goriški postaji.

Napisi na državnem kolodvoru. — Vsi napisi, razun imena kolodvora, so bili napravljeni v treh jezikih. Sledili pa so napisi „Görz-Gorizia“, kar je razburilo vse slovensko ljudstvo naše dežele. Ljudstvo je zahtevalo najodločnejši protest proti toliki žalitvi, — in združeni slovenski stranki sta sklicali za preteklo nedeljo devet shodov.

V soboto pa je vlada dala odstraniti vse žaljive napise, — in iz pričeti pogajanj smo dobili prepričanje, da se dvojezični napisi ne vrnejo več, — še več, da se to vprašanje končno reši v našo zadovoljnost.

S tem je odpadel razlog, ki je dal povod, da so se sklicali javni shodi. In ker so isti mirodajni krogi, ki so predlagali odstranitev dvojezičnih napisov, na doseženi vspeh nujno predlagali, naj se shodi prekličejo, se je to tudi zgodilo. Ne bodemo tu naštevati vseh razlogov, ki so vplivali, da so se shodi odločevali. Rečemo le toliko, da najvišja korist našega naroda je zahtevala v najbolj kritičnem trenutku — hladnega razuma! Kdor je imel s shodi še postranske namene, ta seveda ni zadovoljen, da so se mu ponesrečili. Toda noben trezen politik ni smel prezreti možnosti hudih, daleč segajočih posledic, ako bi se shodi vršili, dasi ne več v prvotnem obsegu.

Doseženi vspeh — ni majhen. Predno mogočna vlada kapituluje tako, kakor se je zgodilo v tem slučaju, je treba že močne roke, ki jo v to prsilili.

Od svojih somišljenikov zahtevamo z vso pravico, da solidarno z nami odobrijo vse korake, ki so se storili v tem pogledu, in dokažejo tako, da so trezni politiki.

Goriški mestni očetje in napisi na goriški postaji. — Pripovedujejo nam, da so se zbrali sinoči goriški mestni očetje na posvetovanje in sicer še precej pozno. Predmet posvetovanja so bili baje napisi na goriški postaji. Goriški mestni očetje so baje sklenili, da se goriški zastop ne udeleži otvoritvenih slovesnostih, ako ne boede do četrta ital. napisa na goriški postaji. Seveda nimamo mi ničesar proti ital. napisu, ako boede stal poleg njega tudi slovenski napis.

Izročitev bohinjske železnice javnemu prometu. — Bohinjska železnica od Jesenic do Trsta se izroči javnemu prometu dne 23. t. m. Na večini postaj bo ta dan odprt popoln promet za blago in za osebe, na nekaterih postajah bo pa promet glede blega nekoliko omejen. Na postaji Grahovo pa prične promet za osebe kakor tudi za blago še-le tedaj, ko boede dovršena dovozna cesta. — Tako čitamo v tržaškem „Piccolu“.

Vabilo. — P. n. gg. člani veteranskega društva za Goriško Gradiščansko so uljudno vabljeni, da se zberejo ter poklonijo gospodu nadvojvodu Francu Ferdinandu o priliki njega navzočnosti v Gorici pri otvoritvi Bohinjske železnice dne 19. t. m. Zbirališče: Gorica, za uniformirane ulica Alvarez št. 11 ob 2 1/2 uri popoldne in za neuniformirane na postaji omenjene železnice ob 3. uri popoldne.

Izid zrelostne preskušnje na c. kr. izobraževališču v Gorici, dovršene dne 14. julija 1906.

1.) Odlične za ljudske šole s slov. in nemškimi učnim jezikom: G. ca Gabrijelčič Milica, Škerjanc Josipina in Tursič Hermina;

2.) Odlične za nemške in zrele za slov. ljudske šole: G. ca Abram Ema, Bezjak Ana;

3.) Odlične za slov. in zrele za nemške ljudske šole: G. ca Pipan Tereza, Sket Marija, Vadnjal Lavoslava;

4.) Zrele z nemškimi in slov. učnim jezikom: G. Bellinger Gizella, Čigoj Terezija, Galin Ljudmila, Heren Marta, Kocmut Marija, Mervic Doroteja, Murgel Erna, Rolich Štefanija, Sedej Ana, Šantel Danica, Vittori Gabrijela, Vončina Josipa.

5.) Zrele s slov. učnim jezikom: G. ca Brišnik Ana, Kregar Marija, Marinič Josipa, Mikulaj Gabrijela, Perin Ana, Pogorel Štefanija, Poljšak Srečka, Prešeren Helena, Ress Avgusta, Sterniš Ema, Vouk Emilija.

Ena kandidatinja je padla za dva meseca iz enega predmeta.

Sklep šolskega leta. — Na c. kr. pripravnički za učiteljske v Podgori pri Gorici je končalo šolsko leto 1905-06. dne 14. julija t. l. Prihodnje šolsko leto se prične dne 17. septembra. V ta zavod se sprejemajo krepki in zdravi dečki, ki so dosegli 14-leto svoje starosti in so dovršili z dobrim vspehom ljudsko šolo ali pa kak razred srednjih šol ter se želé posvetiti učiteljskemu stanu.

Podrobnosti glede vpisovanja v ta zavod se pravočasno objavijo.

Porazdelitev italijanskih mandatov na Primorskem v odsuku za volilno prenosno se je izvršila v soglasju z našimi poslanci v „Slovanski zvezi“, posebno po prizadevanju klubovega načelnika dr. Šustersiča in načelnika češkega kluba dr. Kramaša. Profesor Spinčič se je obrnil v tem oziru do svojih somišljenikov v Istri in v Trstu, ki so razdelitvi pritrdili, ko jim je bila stvar pojasnjena. Število italijanskih državnozbornskih mandatov 18 ostane nespremenjeno; ali 1 tržaški mandat se prenese v Istro in 1 južnotirolski se prenese na Goriško, tako da Trst in južno Tirolsko dobita po en mandat manje, nego jim je bilo namenjeno. Slovani so sklenili z Italijani kompromis, ker je bila volilna reforma vsled nemškega postopanja in italijanske obstrukcije v nevarnosti, ker ni bilo izključno, da se Italijanom vstreže na škodo Slovanov, to je z zmanjšanjem njih mandatov, in ker so Slovani dobili kompenzacije, ki so bile mogoče. V tej luči dobi stvar vse drugo lice, nego se je s početka sodilo. Zato imenuje „Slovenec“ ta kompromis srečno taktično potezo za volilno reformo.

Popravek. — V dopisu od Sv. Lucije, katerega smo priobčili v jedni zadnjih številki svojega lista, je bilo rečeno med drugim, da je vinski trgovec žid Bolaffio zaprl tamošnji svoj vinski magazin, ter da je prišla vsled tega jedna slovenska družina ob kruh. G. Amadio Bolaffio nam je dopisal vsled tega popravek, češ, naj bi ga priobčili v svojem listu v smislu § 19. tisk. zakona. No, na podlagi omenjenega paragrafa tisk. zakona bi mi lahko popravek vrgli v koš, ali ker nečemo nobenemu delati krivice, navedemo naj tu, da nam g. Bolaffio piše, da je svoj vinski magazin pri Sv. Luciji le začasno zaprl in da se nahaja oni uslužbenec, ki si je služil kruh v magazinu pri Sv. Luciji, še vedno v službi pri g. Bolaffiu.

Koliko časa rabi, da pride dopisnica iz Avé v Lig. — Pod tem naslovom smo prejeli te-le vrstice, katere tudi objavljamo: Moj brat je postal dne 17. marca t. l. svoji sestri dopisnico, s katero ji je častital k godu, a dopisnico je prejela sestra še-le 15. t. m. To je pač grda nemarnost dotičnega poštnega urada. Ako se še kedaj kaj takega dogodi, prisiljeni bodemo pritožiti se pri c. kr. poštnem ravnateljstvu.

Pod vlak se je vrgel v soboto blizu postaje Villa Vicentina 20-letni Peles iz Rude. Vlak mu je odtrgal glavo od trupla. Nesrečnež storil je ta korak baje zaradi tega, ker je bil njegov oče radi grdega nemarnega zločina obsojen na več mesecev ječe.

Nesreča. — V petek zjutraj si je zmečkal delavec Anton Kofol, ki dela pri zgradbi nove cerkve v Banjsicah, srednji

prst leve roke, ko je nakladal kamenje na neki voz. Prišel se je zdraviti v tuk. bolnišnico.

Aretirali so v soboto onega tatu, ki je, kakor smo zadnjič poročali, v četrtki popoldne ukradel neko kolo v veži hiše št. 1 v Magistralni ulici. Na policiji so spoznali v njem 31-letnega Miroslava Lasič iz Renč. Predno so ga pa zasačili, je napravil Lasič v neki gostilni v ulici Morelli dolg ter zastavil v ta namen ukradeno kolo krčmarju.

Izvanredni občni zbor kolesarskega društva „Gorica“ se bo vršil v sredo ob 8^{1/2} zvečer v društvenih prostorih pri „zlatem Jelenu“. Dnevni red: letošnja društvena dirka. K obilni udeležbi vabi Odbor.

Kolesarsko društvo „Gorica“, napravi v nedeljo dne 22. t. m. izlet v Vipavo. — Odhod izpred kavarne „Central“ točno ob 6 uri zjutraj. Natančni vspreed se naznani v soboto.

Mlad žepni tat. — V nedeljo popoldne je bilo na cesti proti pokopališču jako živahno. Med množico se je zibal tudi še precej postaren mož, ki si ga je nekoliko preveč privoščil. Sedemnajstletni M. ha Jenšek, znani malopridnež, porabil pa je to priliko, ter je izmaknil pijanemu možu možnjček iz žepa, v katerem se je nahajalo 6 K.

Uboj. — V nedeljo vrnil se je iz Gorice v svojo vas Hum pri Smartnem 42-letni Josip Maurič, ki je čez dan v Gorici popival. Mesto, da bi šel prišedši v domačo vas spat, podal se je Maurič še v krčmo, kjer je našel nekega sovaščana, ki je bil tudi pijan. Med njima nastal je kmalu prepir in iz prepira nastal je tudi krvav pretep. Obdelovati sta se začela Maurič in njegov sovaščan z noži in prišlo je tako daleč, da je svojemu nasprotniku Maurič prerezal vrat, tako, da je nesrečnejš koj izdihal svojo dušo.

Devetnajstkrat ranjen z nožem je bil v nedeljo v Nabrežini 35-letni železniški čuvaj Pletershek. [Ranil ga je tat, ki mu je hotel odnesti iz čebelnjaka panje. Pletersheka so prepeljali v tržaško bolnišnico, tatu pa niso še prišli na sled.

Okrožnica vsem občnim upravam dežele. — Razpisuje se zabeležba za cepljenke na ameriškanskih trtah Riparie Portalis in Rupestris monticole, pripravljene po sistemu prisilnega kaljenja v deželni trtnici v Sv. Roku (Gorica) za dobo cepjenja 1906—1907.

Na Ripariji Portalis in Rupestris Monticoli so se cepile te-le vrste trt: 1. Cepiči na Ripariji Portalis: a) belo grozdje: Beli Chasselas, Früh von der Lahn, Rumena rebula, Zelena rebula, Malvazija, Italijanski rizling, Renški rizling, Sauvignon blanc, Verdue, Pinot (burgundec), Traminer. b) črno grozdje: Barbera, Cabernet Sauvignon, Modra frankinja, Pinot (burgundec), Refošk (kraški teran), Refošk (domači), Refošk (istrski), Frontignan, Negrara, Marzemini, Teroldego, Pique poule, Merlot, Combinella.

2. Cepiči na Rupestris Monticoli: a) belo grozdje: Beli Chasselas, Glera, Rumena rebula, Slankamenka, Pinot (burgundec), Italijanski rizling, Renški rizling, Sauvignon blanc, Verdue, Traminer. b) črno grozdje: Cabernet Sauvignon, Modra frankinja, Pinot (burgundec), Refošk (kraški teran), Refošk (domači), Alicante, Frontignan.

Vsakdo, ki se hoče zaznamovati za nakup cepljenk v deželni trtnici, ima predložiti pri deželnem odboru nalično vlogo ki ima obsegati:

1. vrsto cepiča, in ali cepljenega na Ripariji Portalis ali na Rupestris Monticoli, kakor tudi množino vsake posamezne vrste cepljenk, ki jih želi kupiti.

2. ali nameruje vzeti cepljenke jeseni ali spomladi.

Cena znaša 12 vinarjev za vsako enoletno ceplenko, ali 12 kron za vsakeh 100 cepljenk, koje se dvignejo jeseni leta 1906 in 14 vinarjev za vsako ceplenko ali 14 kron za vsakeh 100 cepljenk koje se bodo dvignile spomladi leta 1907.

Za cene, ki se določijo za cepljenke, bode moral priti vsak kupec po naročeno blago v deželno trtnico v času, ki se v to določi od deželnega odbora toli za oddajo v jeseni, koli za oddajo v spomladi.

Vsako naročilo potrdi deželni odbor posamezno; naročniki bodo imeli plačati tudi kot zadavek (aro) 15% od svote dejanski sprejetega naročila, in sicer tekem 8 dni po prejemu potrdila, da se je dotični naročnik zabeležil.

Zadavek se plača deželni blagajni, katera izroči dotično pobotnico.

Morebitne stroške za odpošiljatev cepljenk plačajo naročniki. Naročnikom se zaračunajo tudi stroški za skladanje

in sicer 1 krona za tisoč ali manj cepljenk.

Nalaga se občinskim zastopom, da razglase to okrožnico v svrhu, da s lahko vsakdo, ki se za to zanima, pridobi koristi, ki jih nudi vinorejcem brez stremjenja za dobičkom ustanovljena deželna trtnica, v kateri se pripravljajo dobre cepljenke za obnovo vinogradov, kar je najboljšje sredstvo, da se omeji uničujoče delovanje filoksere.

Zajedno se pošlje istemu primerno število te okrožnice, ki se ima razdeliti med interesente.

Nalaga se občinskim upravam, da nabirajo morebitne prošnje za zabeležbo in jih potem predložijo deželnemu odboru.

Cepljenke se lahko naročajo s priloženimi tiskovinami.

Opaža se istočasno, da si deželno trtnico v Podturnu lahko vsakdo vsaki dan ogleda; treba je v to svrhu predstaviti se nadzorovalnemu osebju.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je oddala domača pivovarna „G. Auerjevih dedičev“ v Ljubljani prvi prispevek od prodanega piva v korist naše družbe v znesku 501 K 12 v. Ako bodo Slovenci razumeli klic „Svoji k svojim“ tudi dejansko, upamo, da dosežemo v kratkem večje vspehe iz dohodkov družbinega piva. Zato Vas vabimo ponovno: Zahtevajte povsod pivo iz pivovarne „G. Auerjevih dedičev“ v Ljubljani, ker podpirate s tem slovenskega podjetnika in objednem našo šolsko družbo.

Nenavadno buren javen shod. — V Ljubljani sta sklicala v četrtki dne 12. t. m. dr. Tavčar in dr. Triller javni shod v tamošnjem „Mestnem domu“. Na tem shodu se je razpravljalo o volilni reformi, in so hoteli kranjski liberalci v prvi vrsti nastopiti proti dr. Ivanu Šustersiču, češ, da je on kriv, da niso koroški Slovenci vdobili drugega mandata. Na ta shod pa je prišlo toliko delavcev iz vrst krščanskih socialcev in socialnih demokratov, da so imeli ti na njem večino. Prvi govornik je bil dr. Triller, a ugovarjanja in medklincev od strani krščanskih socialcev in soc. demokratov, je bilo tako, da je moral dr. Triller večkrat pretrgati svoj govor. Razburjenost je naraščala med udeleženci shoda vedno bolj, posebno pa zaradi tega, ker so hoteli liberalci po vsi sili in večkrat iz dvorane pognati „Slovenčevega“ glavnega sodelnika Štefeta in še par drugih neljubih jim oseb, kar se jim pa ni posrečilo, ker tega krščanski socialci in soc. demokrati niso dovolili. Prišlo je večkrat do ruvanja in suzanja. Ko so pa hoteli prečitati resolucijo, katero je predlagal dr. Triller, prišlo je hkratu do strašnega pretepa. Stolice so začeli metati po dvorani drug proti drugemu in in padati so začele po hrbtih palice in pesti, tako, da je moral vladni komisar shod zaključiti. Liberalci so se prepričali, da niti v Ljubljani ne morejo več prirejati javnih shodov.

Samomor blagajnika „Glasbene Matice“ v Ljubljani. — Minoli teden si je trgovec Pavej Lozar, ki je bil objednem tudi blagajnik „Glasbene Matice“, prerezal žile in je vsled tega tudi umrl. Povod samomoru so dale neugodne finančije razmere, v katerih se je Lozar nahajal. V pismu, katerega je pred smrtjo sam napisal, je razvidno, da je nesrečni samomorilec zabil, da bi svoje upnike nekoliko potolažil, tudi tuj denar, med tem tudi denar „Glasbene Matice“, katerega je porabil po trditvah „Slov. Naroda“ kakih 6.000 kron, po trditvah drugih ljudi pa celo 12.000 kron. Pokojnik je bil goreč pristaš kranjske liberalne stranke. V pismu, katero je spisal pokojnik, je namreč med drugim tudi rečeno: Sel sem v armado — toda nehoté. Skrb za hirajočega očeta, ki bi mu sodnja naložila zaradi krivde zapor, me je spravila tako daleč, da sem začel izposojevati trgovini — in to brez vednosti očetove — vsote, ki so sproti zadostovale, da so se premnoge eksekucije ustavljale. To pismo je priobčil sam „Slov. Narod“. Ker pozivlje „Slovenski Narod“ na odgovor in nadzorstvo „Glasbene Matice“, dostavlja „Slovenec“ k temu to-le opazko:

„Glasbena Matica“ je narodno društvo, katerega namen je samo gojiti umetnost. V tem oziru smo jo vedno podpirali in jo bomo še nadalje. A liberalna klika ljubljanska je sklenila drugače. Dr. Tavčar je pritrjal svoje Mohikance na občni zbor leta 1899 in je tu s smedko v ustih v svoji peevzetni aroganci diktiral: „Klerikalce vuni!“ Liberalna klika je pri tem naskoku vsilila „Glasbni Matici“ čisto liberalen odbor, predsednik je bil dr. Ferjančič. Potem je bil izvoljen Svetek. Od tega časa je bilo možno defraudirati v „Matici“. Lozar je bil vsemogočni blagajnik, ki se

mu ni nihče upal prste gledati, ker je bil liberalci in ker e terorizem „Narodove“ klike vgnal vse tako v kozji rog, da se ni drznil nihče niti blagajne skontrirati.

Tudi Lozar ni bil sam na sebi napaden človek, ampak je imel marsikatero simpatično lastnost. A izpridil ga je — da govorimo moderno —: milieu, v katerem je živel, po domače —: korumpirana „Narodova“ klika, ki vsekogar izpridi, kdor vanjo zaide, kakor je razvidno iz pisma Lozarjevega, je on jemal iz blagajne leta in leta, a ni bila le trgovina tisto žrelo, v katero je metal. Bilo je še drugo žrelo, in to vedo oni, ki so mu pomagali denar zapravljati.

Odbor slov. kat. akad. društva „Danica“ prosi, da se naslavljajo od 15. septembra t. l. vsa pisma in vse pošiljatev društvu na tč. predsednika, phil. Mirka Božiča, Idrija, Kranjsko, ker vodi sam korespondenco.

Za odbor:

Božič Modic
tč. predsednik za tč. tajnika

Književnost in umetnost. — Ravnokar je izšla v katoliški tiskarni v Ljubljani pesnika Silvina Sardenka pesniška zbirka pod naslovom „Roma“. Zbirka obsega 116 strani in stane lično vezana v platno 3 K 20 vin. — Naroča se v katoliški bukvarni v Ljubljani.

Vsled komarjevega pika umrl. — V soboto je umrl v Palju vsled komarjevega pika stotnik topničarskega polka št. 4 Andrej pl. Slivnik iz Maribora, a rojen v Trstu. Tri dni pred smrtjo ga je namreč vpičil komar.

Ajdovsko - vipavska podružnica „Slov. plan. društva“.

(Dalje).

Na desno od Triglava se vleče proti vzhodu cela veriga gorovja, kakor Črnaprst, Karnske gore in Karavanke na Kranjskem. Precej pod nami, proti vzhodu se razprostira občina Vojsko, in tja naprej zapazimo ljubljansko barje, in če je zrak čist, tudi ljubljanski grad. Iz Idrijske kotlice se vali megla in dim; znamenje, da je tam znamenito rudarsko mesto živega srebra. Vodijo se idrijski erarski rudniki; črni Javornik in Snežnik, iz katerega se vsako toliko časa prikrade v trnovski gozd kak kosmatinec, da vsled zgodovinskih virov preišče razvaline brlogov svojih pradedov — to so: „Medvedje jame“ pod Golaki. Ker je obzor veliko večji nego s Kuelja, vidimo veliko dalje na okrog. Oko se ne more nagledati toliko božjih čudežev, ki jih vidiš z Golakov. S senožeškega Golaka gremo po nas zaznamovanej stezi vedno po grebenu proti vzhodu na Srednji Golak. Na tem raste največ planink. Pot nadaljujemo po znamenjih proti Velikemu Golaku, ki pa je najnižji. Med Srednjim in Velikim Golakom je prelaz „Vratca“. To so v resnici vratca. Na straneh Golaki, na severu strahovit prepad, a na južni strani udrt kotlina, po kateri pelje, po našej podružnici markirana pot vedno po gozdu na Dol, do hiše Krapež, kjer je tudi gostilna. Od tukaj do Predmeje je 20 minut hoda. To je druga pot na Golake, s katerih je enako veličasten razgled.

Tretji znamenit razgled v Trnovskem gozdu je „Zeleni rob“ v Smrekovi dragi. Ob cesti in po dragi je pragozd samih smrek, in že kraj kaže, da so naši stari imenitno pogodili z imenom — Smrekova draga. Iz Strgarijskega hriba hodimo po lepej, vodoravnej cesti, ob kateri srečamo semtertja naša rdeča znamenja, do Križišča. Na kamnu beremo: Na Lokve — na levo; proti Idriji — na desno. Naša znamenja kažejo, da moramo po cesti, ki pelje proti Idriji. V 8 minutah smo pri drugem križišču. Širja cesta kaže na desno proti Idriji, a ožja na levo proti Zelenem robu. Ko napravimo še 20 korakov, vidimo pod cesto v prijaznej dolinici „Anino kočjo“ (Annenhütte), ki ima za seboj kaj znamenito zgodovino. Kočjo je ustanovil nepozabni oskrbnik Jarisch; krstil jo je na ime svoje in neke druge visoke gospe. Koča je polovica zidana, polovica lesena in z lesom pokrita. V njej stoji dve sobi in kuhinja, ki ima lep štedilnik, mala klet in podstrešje. Pred kočjo je umeten vodnjak. Preskrbljena je kočja s potrebnjo opravo in še celo mala knjižnica se tu nahaja. Koča je zavetišče dotičnemu gozdarju, ki ima ta del gozda v oskrbi, a tudi lovci imajo tu svoj dom, sosebno oni, ki hodijo na divjega petelina. Mnogo znamenite gospe se je že tu veselilo in uživala udobnosti, ki jih nudi ta mirni kotiček sredi morja dreves v družbi krilatev, ki izvajajo najkrasnejše melodije. Tudi angleški princ in sedanji kralj, ter francoski pretendent grof

Chanbort sta bivala v tej kočji. — Ko smo se oddahnili pri mizi zunaj kočje, ali na „strozaku“ v kočji, mahujemo jo po zaznamovani stezi proti Zelenem robu. To stezico smo markirali tudi mi. Ko hodimo po vijugasti stezi in po dobro obraščenem gozdu 20 minut, se naenkrat zasveti nad nami modro nebo. Gozda izmanjka; še dva skoka in niti korak več. — Kakor bi trenil se odpre pred nami tako mičen razgled, da moramo hote ali nehoté veklikniti.

Zeleni rob 1839 m je rob navpičnih trebuških sten, kjer ima divja koza varno zavetje. Večkrat se prigodi, da se pripase ta divja in plaha žival celo na Zeleni rob in lansko leto se mi je posrečilo, da sem ravno iz tega kraja eneje pihnil luč življenja, a drugo samo obstretil, ki je pa pobegnila z pobešeno glavo v strmo in človeku nepristopno robovje. Ta razgled je tem bolj znamenit, ker je dostopen vsakej, še tako nežnej nožici. Pod nami leži občina.

(Dalje prih.)

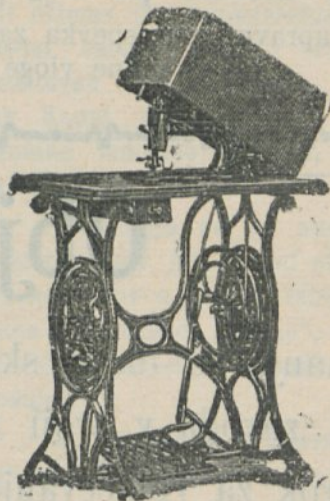
Loterijske številke.

14. julija.

Dunaj	80	47	73	32	63
Gradec	32	19	31	15	85

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev
Gorica, Stolna ulica št. št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne oboroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše kakovosti. Priporočam se slav. občinstvu.

Ivan Kravos

priporočam svojo

sedlarsko delavnico

v Gorici

na Kornju št. 11.

Zavod za slikanje na steklu.

EDVARD STUHL,

Gradec, Annenstrasse No. 39.

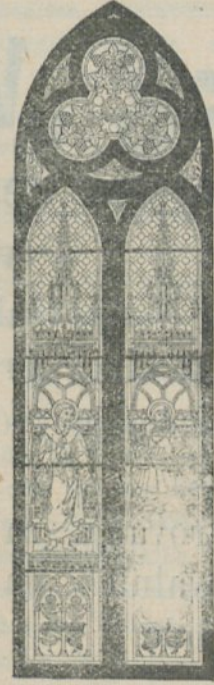
izdeluje

silkana okna za cerkve in hiše v raznih slogih.

Podpisani, Edvard Stuhl, v prijeto dolžnici za firmo za slikanje na steklu, g. Edvarda Stuhla, iz Gradca v vaskim kraju priporočiti v tujni novi deli, ki so enovani gosp. Stuhl prikriti vsa leta na okna v splošni zadovoljstvi po priporočilih.

Prejeto v Trzinu, 19. dne m. 1900.

J. Kosovel, kurat.

Gospod Edvard Stuhl, znani slikar za cerkvene okna iz Gradca, postavil je v tukajšnji cerkvi sv. Ivana K. stnika pet v resnici lepih oken. Barve so ravno vjemajo tudi tudi svite. Ker li cena oknom ni previsoka, lahko imenovane gospoda toplo priporočam vsem cerkvenim oskrbnikom, ko bi prilika donesla, da bi taka okna napravljali.

V Čepovanu, dne 25. septembra 1901.

J. Rejec, župnik.

Takih priznanj imam prečastiti duhovščini na razpolago še dokaj.

Uljudno se priporočam

Ed. Stuhl.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“.

Rojaki!
kupujte narodni kolek
„Šolskega Doma“.

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznicu
v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Centralna posojilnica,

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. novembra 1905
na mesečna odplačila v petih letih

in sicer v obrokih, ki znašajo z obrestmi vred, za vsakih
100 K glavnice 2 K, na mesec.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905
na menice po $5\frac{1}{2}\%$, na vknjižbo po 5%

z $\frac{1}{8}\%$ upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera
za hranilne vloge je nespremenjena.

Objava.

Naznanja se, da je sklenilo varuštvo deželnega hipotečnega zavoda v svoji seji dne 7. julija t. l., da se podaljša rok za vplačevanje poluletnih obrokov, ne da bi se računale zamudne obresti, od 8 na 15 dni.

Po preteku tega roka se bodo računale zamudne obresti od dne, ki sledi dospelosti obroka.

Ravnateljstvo deželnega hipotečnega zavoda.

Jako izdatno sredstvo proti

revmatizmu in trganju po udih (putiki)

je 1ker GODINA, katerega napravljata v Trstu lekarnarja Rafael Godina, lekarna „Alla Madona della Salute“ pri Sv. Jakopu, in Josip Godina, lekarna „All' Igea“ v ulici Fernelo št. 4. — Stekleničica stane 1 K 40 vin. — Potem pošte se ne pošilja nanj kakor 4 stekleničice, in sicer proti poštnemu povzetju, ali pa, ako se dpošlje naprej 7 K, nekak se stekleničice dpošljejo franko in so v tem znesku zaporedeni vsi pošiljatveni stroški. Dobiva se v vseh lekarnah.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta 19 — v Medjatov hiš v pritličju — Dunajska cesta 19

Vsprejema:

1. Zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. Zavarovanja zvonov proti vsakeršni poškodbi in
3. Zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju za življenje in za nezgode.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri s vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov se proti provziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovalcem popolno varnost.

Svoji k svojim!

Glavno zastopstvo za Trst, Goriško in Istro pri g. Dragotinu STAREC, Trst, Via Valdirivo 16.

Rojaki Slovenci! Pristopajte k domači zavarovalnici!

Rojaki, spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega Doma“.

Iv. Schindler Dunaj III./I. Erdberggasse

pošilja že veliko let dobro znane stroje vsake vrste za poljedelstvo.

Mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice, poljska orodja, stiskalnice za seno, mlatilnice, vitle, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamoreznice, stroj za rezanje repe, mline za golanje, kotle za kuhanje k'aje, sesalke za vodnjake in gnojnice, vodovode, železne cevi, svinčene cevi. o o o o o o o o o o o o o o

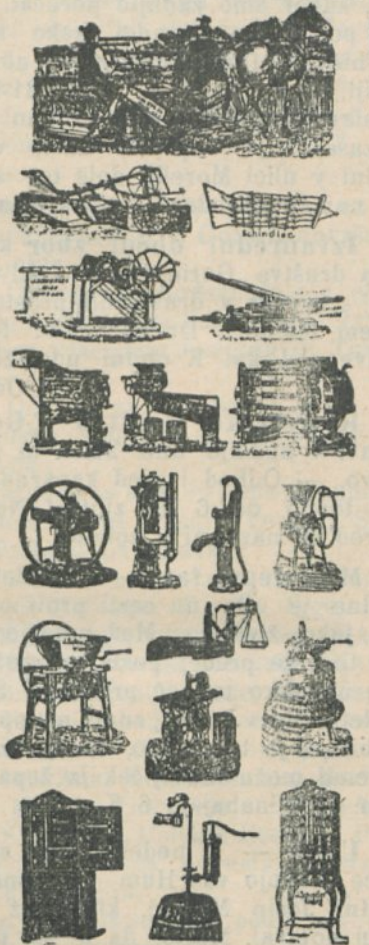
Od sedaj po zopet zdatno znižanih cenah.

Ravno tako vse priprave za kletarstvo: medene pipe, sesalke za vino, gumijeve in konopljene cevi, gumijeve ploče, stroj za točenje piva, skrinje za led, stroje za sladoleđ, priprave za izdelovanje sodovke in penečih vin, mline za dišavo, kavo itd.; stroje za izdelovanje klobas, tehtnice za ž. vino, tehtnice na drog, steberske tehtnice, namizne tehtnice, decimalne tehtnice; železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestav, orodja in stroje vsake vrste za ključavničarje, kovače kleparje, sedlarje, pleskarje itd.

Vse z večletnim jamstvom, po najugodnejih plačilnih pogojih, kakor tudi na obroke. Ceniki z več kot 500 slikami brezplačno. Prekupi in agentje se vsak čas sprejmejo. Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Ivan Schindler

Dunaj III./I. Erdberggasse 12.

Izjava.

Podpisani si dovoljuje naznaniti častiti duhovščini, da je sprejel delavnico spoštovane firme

Teodorja Slabanja

Via Morelli št. 12.

Obljubuje ob enem, da se bo držal navad in stopinj neha-joče firme, izdelujoč vsakovrstne cerkvene posode iz katere-koli kovine, po vsakem predpisu ter jih prirejeval z ozirom na potrebo krasne in fine s tako nizko ceno, da se ne boji konkurence.

Želeč pripomoči, da tudi revne cerkve dobijo potrebne svete posode, se zadovoljuje s plačilom ob določenih ob-rokih, katere lahko stavi cerkveno oskrbništvu. Podpisani pa javi, da si dovoljuje izplačevanje po 8%, kakor je sedaj v navadi. — Pričakujoč vsestranske naklonjenosti se že v naprej zahvaljuje in s spoštovanjem podpisuje

Jožef Bonanni

naslednik Teodorja Slabanja v Gorici.

